

***Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Nowe Osiedle 2, 16-420 Raczki***

tel./fax. (87) 56-85-046

e-mail: pomoc@gops-raczki.pl

***Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
za rok 2021***

Raczki, marzec 2022r.

I. Wprowadzenie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach od 2012 roku jest instytucją odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu wspierania rodziny oraz kreowanie lokalnej polityki społecznej i rozwój systemu pomocy dla rodziny, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich na terenie gminy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach kontynuuje realizację nowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny, kierując się dobrem dziecka, dobrem rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka, przy współdziałaniu instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Do realizacji zadań gminy w zakresie wykonania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej upoważniony został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach. Zgodnie z art. 8 ustawy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesienia świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną a także pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wskazane zadania realizowane są w oparciu o założenia programowe i ustawowe zawarte w szczególności w poniższych dokumentach:

- Ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn.zm.);
- Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022r. poz. 447);
- Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Raczki na lata 2017 – 2022;
- Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Raczki na lata 2019 – 2021.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożono na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których w szczególności należy:

- opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

- prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- finansowanie
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej;
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 (Sprawozdanie rzeczowo-finansowych z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres 01.01.2021r. do 30.06.2021r. przekazano za pośrednictwem CAS w dniu: 20.07.2021r., natomiast informację za okres od 01.07.2021 do 31.12.2021r. przekazano 13.01.2022r.).

Zgodnie z art. 179 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

II. Wspieranie rodziny – interdyscyplinarność działań

Wobec rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach podejmuje działania, których celem jest zapewnienie wsparcia i pomocy, szczególnie poprzez:

- analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny;
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomoc w integracji rodziny;
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Wspieranie rodziny, to zespół planowanych działań, mających na celu przywrócenie funkcji opiekuńczo-rodzicielskich, działania te prowadzone mogą być w formie:

- ✓ pracy z rodziną m.in. poprzez konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, terapię, mediację, usługi dla rodzin z dziećmi, pomoc prawną, przydzielenie asystenta rodziny;
- ✓ pomocy w opiece i wychowaniu dziecka poprzez placówki wsparcia dziennego oraz rodziny wspierające, może odbywać się to przy aktywnym udziale lokalnych instytucji, organizacji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.

Pomoc rodzinie ma charakter czasowy, podejmowana jest przy pełnym wykorzystaniu zasobów własnych rodziny oraz jej potencjału. Praca z rodziną podejmowana jest zarówno w rodzinie wymagającej wsparcia, by mogła poradzić sobie z doznawanymi trudnościami, tak by nie doszło do działań interwencyjnych w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, jak i rodzinie w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza środowiskiem

rodzinnym. Wówczas działania pomocowe zmierzają do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców umieszczonego dziecka, by możliwy był powrót dziecka do rodziny biologicznej. Podstawowymi zadaniami w pracy asystenta są kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny, polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych.

Zadania z zakresu wspierania rodziny, zostały powierzone do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Raczkach i były wykonywane przez pracowników socjalnych.

PRACOWNICY SOCJALNI

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ustalaniu przyczyn występującego w nich kryzysu. Udzielana pomoc miała na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny oraz wzmocnienie jej w wypełnianych przez nią funkcjach (opiekuńczej, wychowawczej, ekonomicznej, socjalizacyjnej, kulturowej) i była realizowana w ramach pracy socjalnej.

W 2021 r. pracownicy socjalni objęli pomocą:

- 46 rodzin (203 osoby w rodzinie), w których występowała wielodzietność lub potrzeba ochrony macierzyństwa. Podjęte w tych rodzinach działania dotyczyły w szczególności: wnioskowania o pomoc finansową na zakup leków, artykułów higienicznych; wnioskowania o udzielenie pomocy rzeczowej w formie odzieży, opału; motywowania do aktywizacji zawodowej; wskazywania możliwości otrzymania bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, psychologicznego, prawnego); wskazywania możliwości kontrolowania budżetu domowego, monitorowania właściwego pełnienia ról rodzicielskich; udzielania pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, załatwianiu spraw urzędowych, wykorzystywaniu własnych uprawnień do świadczeń społecznych; udzielania poradnictwa w zakresie opieki i wychowania dzieci;
- 61 osobom przyznano pomoc w formie świadczeń pieniężnych (zasiłki celowe, specjalne celowe, zdarzenie losowe, okresowe);
- 6 osobom przyznano pomoc w formie rzeczowej (opał);
- 11 rodzinom wielodzietnym (66 osób w rodzinie) przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, wskazano i umożliwiono kontakt ze specjalistami (m.in. pedagogiem, psychologiem, prawnikiem); udzielono wsparcia w zakresie: tworzenia warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi rodziny, edukacji (wskazywanie właściwych metod wychowawczych, sposobu spędzania wolnego czasu, zwracanie uwagi na warunki sanitarno-higieniczne i zadbanie dzieci, motywowanie rodziców do pracy nad właściwą postawą i prawidłowym wypełnianiem swoich obowiązków), zdrowia (motywowanie do podjęcia leczenia);
- w 20 rodzinach rozwiązywali problemy związane z występującą w rodzinie przemocą;
- 14 uczniom ze szkół podstawowych i OSW w Olecku przyznano pomoc w formie posiłku;
- 27 osobom (liczba osób w tych rodzinach – 92) - świadczenie pieniężne na zakup żywności (w kwotach od 150 zł do 800 zł);

- 14 rodzinom (liczba osób w tych rodzinach – 15) - świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (w kwocie 150 do 200 zł).

Większość działań, podejmowanych przez pracowników socjalnych, mimo pandemii, odbywały się w miarę możliwości, przy współpracy z przedstawicielami placówek oświatowych, służby zdrowia, Policji, prokuratury, instytucji działających na rzecz rodziny (Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie).

ASYSTENT RODZINY

W 2021r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach nie zatrudniał asystenta rodziny, ponieważ nie zgłaszano zapotrzebowania na ww. usługę. W roku 2021r. zostało wypłacone trzynaste wynagrodzenie dla pracownika zatrudnionego w 2020r.

Z obserwacji pracowników socjalnych bezpośrednio pracujących z rodzinami wynika, iż na terenie gminy będzie konieczność rozszerzenia zakresu wsparcia skierowanego do rodzin dotkniętych przemocą domową czy problemami opiekuńczo – wychowawczymi, m.in. o specjalistyczne poradnictwo, tworzenie grup samopomocowych, organizowanie szkoleń oraz warsztatów, związanych z funkcjonowaniem rodziny oraz prowadzeniem gospodarstwa domowego. W związku z powyższym należy także rozważyć zatrudnienie asystenta rodziny, a co za tym idzie zapewnienie środków finansowych na działalność asystenta rodziny jako skutecznej formy wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Ważnym jest rozważenie zatrudnienia asystenta rodziny, ponieważ pracownik socjalny nie ma możliwości prowadzenia działań przypisanych asystentowi rodziny, gdyż te działania skierowane na konkretną rodzinę i są działaniami ciągłymi prowadzonymi o różnych porach dnia. Tylko połączenie pracy pracownika socjalnego, asystenta rodziny, ewentualnie kuratora sądowego daje pełen obraz sytuacji rodziny i daje możliwość trafnego zdefiniowania form wsparcia, działań krótkofalowych i długofalowych na rzecz rodziny. Taka praca stwarza możliwość uzyskania mniejszych, bądź większych efektów z rodziną.

III. Finansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka czy placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki. Gmina zobowiązana jest do współfinansowania pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w wysokości odpowiednio:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2021 r. plan na ww. cel wynosił 12.000 zł. Zgodnie z art. 191 ust. 1 oraz ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina Raczki zobowiązana została do współfinansowania wydatków na opiekę i wychowanie dwójki dzieci z terenu Gminy Raczki przebywających w rodzinach zastępczych w Suwałkach. Opłata Gminy z tego tytułu wyniosła: 8 765,82 zł.

Na terenie gminy mieszkały 3 rodziny biologiczne, z których 5 dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej:

- 3 dzieci umieszczone w rodzinnym domu dziecka w Koszalinie od 2007 roku - z rodziną biologiczną nie współpracuje asystent. Ojciec dzieci nie żyje, matka nie wykazuje zainteresowania odzyskaniem dzieci, jest uzależniona od alkoholu, nie podejmuje leczenia odwykowego. Z matką prowadzona jest praca socjalna, ww. sporadycznie korzysta ze świadczeń finansowych OPS. W 2012 roku była kierowana na leczenie odwykowe od alkoholu, nie została przyjęta na oddział z uwagi na niepełnosprawność intelektualną.
- 1 dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej w Suwałkach, od 2016 roku - praca z rodziną nie jest prowadzona ze względu na śmierć matki, ojciec biologiczny nie zamieszkuje na terenie gminy.
- 1 dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej w Suwałkach, od kwietnia 2020 roku - praca z rodziną nie jest prowadzona ze względu na to, iż matka w chwili obecnej odwołuje się od postanowienia Sądu Rodzinnego w Suwałkach dot. umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej i nie wyraża zgody na współpracę z asystentem. Ojciec przebywa za granicą.

Pracownicy socjalni, na wniosek Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach, Augustowie oraz w Koszalinie, sporządzają okresowe opinie dotyczące sytuacji rodzin biologicznych oraz ich możliwości w zakresie powrotu dzieci do rodziny.

IV. Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Raczki na lata 2019-2021.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Raczki na lata 2019 - 2021, zwany dalej Programem jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w gminie od 2013r. i powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. Ww. program powołano uchwałą Rady Gminy Raczki Nr VI/47/19 z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Raczki na lata 2019-2021.

Głównym celem Programu jest: „Tworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych”.

Program adresowany jest do rodzin zamieszkujących Gminę Raczki, zwłaszcza do rodzin mających problemy opiekuńczo - wychowawcze, zagrożonych odebraniem dzieci i umieszczeniem ich w pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie.

Cele szczegółowe programu to:

- 1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

- 2) Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.
- 3) Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
- 4) Wsparcie rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

W minionym roku realizacja Programu była utrudniona z uwagi na pandemię COVID-19. Zadania podejmowane w ramach Programu przez pracowników socjalnych prowadzono z uwzględnieniem zalecanych środków ostrożności.

1. REALIZACJA POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

Cel szczegółowy 1: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Poniższa tabela obrazuje działania realizowane w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Raczki na lata 2019-2021 oraz instytucje zaangażowane w ich realizację.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Realizacja zadań
1.	Świadczenie pomocy społecznej rodzinom, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej.	GOPS	<p>W 2021r. podobnie jak w latach poprzednich pracownicy socjalni udzielali pomocy w formie świadczeń pieniężnych, niepieniężnych i pracy socjalnej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej.</p> <p>W 2021r. GOPS w Raczkach wypłacił następujące świadczenia z pomocy społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zasiłki okresowe: <ul style="list-style-type: none"> • liczba świadczeń - 150 • kwota - 64 901,14 zł - zasiłki celowe: <ul style="list-style-type: none"> • liczba świadczeń - 74 • kwota - 28 102,56 zł - zasiłki stałe: <ul style="list-style-type: none"> • liczba świadczeń - 163 • kwota - 91.619,88 zł - program „Posiłek w szkole i w domu” <ul style="list-style-type: none"> • liczba świadczeń - 1.096 zł • kwota - 48.220,50 zł <p>Świadczeniami skierowanym do rodzin z dziećmi są m.in. świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego a także świadczenia wychowawcze. W 2021r. wypłacono następujące świadczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka: wypłacono 37 świadczenia, na kwotę 37.000 zł; - świadczenie rodzicielskie: wypłacono 69 świadczeń na kwotę 63.330,80 zł; - świadczenie o wspieraniu kobiet w ciąży „Za życiem”: (nie wypłacono świadczeń); - fundusz alimentacyjny: wypłacono 213 świadczenia na kwotę 80.389,77 zł; - zasiłki rodzinne w liczbie 4.099 świadczeń, na kwotę - 474.495,88 zł; - dodatki do zasiłków rodzinnych: <ul style="list-style-type: none"> • z tytułu urodzenia dziecka w liczbie 8 świadczeń, na kwotę - 7.544,37 zł,

			<ul style="list-style-type: none"> • opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w liczbie 96 świadczeń, na kwotę – 35.187,00 zł, • z tytułu samotnego wychowywania dziecka -151 świadczeń, na kwotę – 28.520,15 zł, • z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 1.059 świadczeń, na kwotę – 97.742,08 zł • z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 163 świadczeń, na kwotę – 16.981,22 zł, • z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - 803 świadczeń, na kwotę – 58.141,33 zł, • z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - 235 świadczeń, na kwotę 22.757,90 zł. <p>Zadanie sfinansowano ze środków Gminy Raczki oraz ze środków budżetu państwa. Czas realizacji: 2021 rok – w sposób ciągły.</p>
2.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole.	GOPS, Placówki Oświatowe	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach, w ramach wieloletniego programu rządowego "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 – 2023 finansował żywienie (obiady w szkołach, posiłki w przedszkolach i żłobkach) dla 14 dzieci. W okresie od 01.01.2021r. do 31.12.2021r. z pomocy w ramach ww. programu korzystało:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 14 dzieci ze szkół podstawowych i OSW w Olecku– w formie posiłku (koszt jednego świadczenia wynosił od 2,80 do 6 zł), - 27 osobom (liczba osób w tych rodzinach – 83) - świadczenie pieniężne na zakup żywności (w kwotach od 150 zł do 800 zł), - 14 rodzinom (liczba osób w tych rodzinach – 15) - świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (w kwocie od 150 do 200 zł). <p>Podstawą do objęcia dzieci dożywianiem jest lista utworzona na podstawie decyzji przyznających pomoc w formie posiłków, którą przygotowuje ośrodek pomocy społecznej z podaniem nazwisk dzieci, które należy objąć pomocą w formie dożywiania w danym roku szkolnym. Na tej podstawie stołówka szkolna wydaje obiady. Dalsza rekrutacja odbywa się na bieżąco przy współpracy GOPS - Szkoły, na podstawie ustaleń, przeprowadzonych wywiadów i wydanych decyzji. Mała liczba osób, które skorzystały z tej formy pomocy spowodowana była nauką zdalną wprowadzoną w konsekwencji panującej pandemii COVID-19. W 2021r. z pomocy w formie dożywiania korzystały rodziny, w których dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego. Udzielenie pomocy poprzedzał wywiad środowiskowy w wyniku którego ustalono dochód zgodnie z kryterium dochodowym wynikającym z ustawy, a także potwierdzono przyczynę udzielenia pomocy w tej formie.</p> <p>Wydatki w 2021 r. na realizację powyższego programu (zakup posiłków, zasiłki celowe na zakup żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych) wyniosły ogółem 48.220,50 zł. z czego 38.245,50 zł to dotacja z budżetu państwa, a pozostała część czyli 9.975 zł to środki własne gminy.</p> <p>Zadanie sfinansowano ze środków Gminy Raczki oraz ze środków budżetu państwa. Czas realizacji: 2021 rok – w sposób ciągły.</p>
3.	Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendiów.	Urząd Gminy	<p>Pomocą, w formie stypendiów w roku 2021 objęto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 35 uczniów – stypendia szkolne, - 2 uczniów – zasiłki szkolne, - 49 – stypendium Wójta Gminy Raczki. <p>Zadanie sfinansowano ze środków Gminy Raczki oraz ze środków budżetu państwa.</p>
4.	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i	Placówki	W 2021 roku Szkoła Podstawowa w Raczkach otrzymała

	młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.	Oświatowe, Urząd Gminy.	dotację celową na podręczniki i ćwiczenia. W okresie nauki zdalnej, uczniowie Szkoły Podstawowej w Raczkach, mieli możliwość wypożyczenia laptopów i tabletek.
5.	Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.	GOK	Gminny Ośrodek Kultury w Raczkach przy wsparciu finansowym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizował dwu tygodniowe zajęcia wakacyjne „Dzieciaki z naszej paki”. Zorganizowano m.in.: zajęcia kuglarskie, kreatywne gry, konkursy i zabawy z „Pióropuszem”, zabawa w „Piratów”, zajęcia umuzykalniające i plener plastyczny, wyjazd do Pacowej chaty w Krypnie, wyjazd do Muzeum im. M. Konopnickiej oraz do Papugarni w Suwałkach, wyjazd do kina Iskra w Augustowie na film animowany. „Luca”, zabawa w podchody. W okresie wakacji odbyło się również kino plenerowe „Czym chata bogata”
6.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	Ochrona Zdrowia, Placówki Oświatowe, GOPS	Pracownicy socjalni, z zachowaniem środków ostrożności, w miarę możliwości, monitorowali sytuację zdrowotną w rodzinach dysfunkcyjnych, w przypadku niepokojących spostrzeżeń natychmiast o całej sytuacji informowano tut. Ośrodek (pielęgniarka, lekarz rodzinny) i proszono o skontrolowanie stanu zdrowia małoletnich.
7.	Pomoc w zaopatrzeniu osób niepełnosprawnych w niezbędny sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze.	PCPR, GOPS	W ramach tego zadania, mieszkańcy Gminy Raczki, wymagający wsparcia w zakresie zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny korzystają z pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach.
8.	Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej.	Urząd Gminy, GOPS	W 2021 roku na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej (pobyt dziecka w rodzinie zastępczej) wydatkowano 8.765,82 zł. Zadanie sfinansowano ze środków Gminy Raczki oraz ze środków budżetu państwa.
9.	Współpraca z instytucjami i organizacjami spoza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie.	Wszystkie podmioty	Pracownicy socjalni, w związku z sytuacją epidemiczną, w ograniczonej formie podejmowali współpracę z przedstawicielami instytucji realizujących zadania na rzecz dziecka i rodziny. Współpraca ta niezmiennie miała charakter konsultacji, wymiany informacji oraz wspólnie podejmowanych działań, zmierzających do poprawy sytuacji zarówno rodzin z dziećmi, jak i rodzin ubiegających się o przejęcie opieki nad swoimi dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej. Partnerami pracowników socjalnych w ich działaniach byli m.in. kuratorzy sądowi, policjanci, lekarze rodzinni i pielęgniarki środowiskowe oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i opiekunowie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
CEL SZCZEGÓŁOWY 2			
Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Realizacja zadań
1.	Systematyczna praca z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym.	GOPS, Placówki Oświatowe, Policja, GKRPA	Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ustalaniu przyczyn występującego w nich kryzysu. Udzielana pomoc miała na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny oraz wzmocnienie jej w wypełnianych przez nią funkcjach (opiekuńczej, wychowawczej, ekonomicznej, socjalizacyjnej, kulturowej) i była realizowana w ramach pracy socjalnej. Szkoła realizowała systematyczną pracę z dziećmi i rodzinami w zakresie zapobiegania zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym. Większość działań, podejmowanych przez pracowników socjalnych, odbywały się przy współpracy z przedstawicielami

			placówek oświatowych, Policji, i innych instytucji działających na rzecz rodziny (Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie).
2.	Coroczne uchwalanie gminnych programów profilaktycznych zawierających działania w zakresie profilaktyki i leczenia uzależnień oraz zasady ich finansowania.	Urząd Gminy/Rada Gminy, GOPS, GKRPA,	<p>Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii przyjęty został Uchwałą Nr XVII/138/20 Rada Gminy Raczki z dnia 27 listopada 2020r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021 – 2023.</p> <p>Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Raczki Nr XVII/137/20 z dnia 27 listopada 2020r. uchwalono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021. Program jest częścią strategii integracji i polityki społecznej oraz podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych naprawczych zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych. Program na 2021 rok jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych.</p> <p>Zadania ww. Programu obejmują w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, 2. udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, 3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych, 4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, 5. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych.	GOPS, GKRPA, Placówki Oświatowe, Policja, GOK	<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczkach w 2021r. odbyła 3 posiedzenia, na których głównymi tematami były postanowienia w sprawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz rozmowy interwencyjno-motywacyjne przeprowadzane z osobami zgłaszanymi przez członków rodziny. Na rozmowy te nie zapraszano osób ze względu na pandemię. Koszty (wynagrodzenia członków Komisji, koszty obsługi Komisji, zakup komputera) – 12763,33 zł. Poniesiono koszty wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego w kwocie: 3761,28zł.</p> <p>Szeroko rozumianą działalność profilaktyczną i informacyjną z zakresu uzależnień prowadzą członkowie ZI oraz grup roboczych powołanych do pracy z rodzinami uwikłanymi w przemoc.</p> <p>GOPS w Raczkach na stronie BIP (http://gops.raczki.biuletyn.net/?bip=1&cid=98) w zakładce: Lokalny Zespół Interdyscyplinarny udostępnił m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykaz instytucji oferujących pomoc ofiarom przemocy w rodzinie, - nr telefonów zaufania, np. Niebieska Linia Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Telefon Zaufania dla osób z problemem alkoholowym oraz uwikłanych w przemoc w rodzinie, telefon Suwalskiego Stowarzyszenia „Wybór”, itp. - Przydatne linki, m.in. Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Fundacji EGO – Poradni Rodzinnej w Suwałkach, Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Suwałkach itp. <p>W siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach</p>

			<p>znajduje się tablica informacyjna na której umieszczone są aktualne informacje dot. zjawiska przemocy, uzależnień oraz wykaz instytucji pomocowych.</p> <p>W siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach udostępniono ulotki, broszury i materiały edukacyjne z aktualnymi informacjami dot. zjawiska przemocy, uzależnienia itp.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Oferta specjalistycznego wsparcia w sytuacjach kryzysowych PCPR w Suwałkach,</i> - <i>Broszura „Ogólnopolskiego pogotowia dla ofiar p</i> - <i>Broszura informacyjna PARPA</i> - <i>Oferta Fundacji EGO w Suwałkach</i> - <i>Broszura informacyjna Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę</i> - <i>Plakat informacyjny Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży</i> - <i>Wykaz miejsc oferujących pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i> - <i>Broszura Procedura „Niebieskie Karty” – podstawowe informacje,</i> - <i>Broszura Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie,</i> - <i>Informator O procedurze „Niebieskie Karty”,</i> - <i>Broszura Jak i gdzie szukać pomocy? Poradnik dla rodziców i opiekunów nastolatków,</i>
4.	<p>Promocja i realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych i prozdrowotnych w szkołach wspierających wychowanie dzieci i młodzieży – z zakresu uzależnień, zdrowego żywienia, wad wymowy, wad postawy skierowanych do rodziców i dzieci.</p>	<p>GKRPA, Placówki Oświatowe, Ochrona Zdrowia, GOK,</p>	<p>GOK w Raczkach zorganizowało w 2021r. spotkanie „Akademia zdrowia” połączone z indywidualnymi konsultacjami.</p> <p>Na terenie Gminy Raczki od 2016r. działa <i>Koło Diabetyków</i> które zrzesza 25 uczestników, są to osoby cierpiące na cukrzyce oraz ich rodziny. Podstawowe cele stowarzyszenia to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opieka i pomoc skierowana do osób cierpiących na cukrzycę; - reprezentowanie i ochrona interesów chorych wobec władz samorządowych i państwowych; - dbanie o jakość i jakość leczenia cukrzycy przez właściwe wykreowanie systemu leczenia diabetologicznego; - współpraca ze specjalistami (diabetolog, dietetyk, lekarz rodzinny, pielęgniarka środowiskowa itp.); - pomoc i rozwiązywaniu problemów zdrowotnych i bytowych dzieci i młodzieży, osób dorosłych oraz w podeszłym wieku, dotkniętych cukrzycą; - edukacja dot. objawów, samokontroli cukrzycy; - integrowanie środowiska chorych na cukrzycę; - propagowanie zdrowego stylu życia poprzez realizację programu profilaktycznego „Stop Cukrzyca”.
5.	<p>Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, kierowanie potencjalnych sprawców przemocy na działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie.</p>	<p>ZI, GOPS, Policja, Ochrona Zdrowia, PCPR, Organizacje pozarządowe</p>	<p>W 2021r. do Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Raczki wpłynęło 19 Niebieskich Kart wszczynających procedurę.</p> <p>Doraźna pomoc osobom uwięzonym w przemoc realizowana była poprzez bezpośrednią działalność członków ZI oraz członków grup roboczych powoływanych do pracy na rzecz rodzin dotkniętych przemocą. W 2021r. członkowie grup roboczych objęli pomocą i wsparciem ogółem 53 osób z 20 rodzin w których występował problem przemocy, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 17 kobiet (2 kobiety powyżej 60 r.ż., jedna niepełnosprawna), • 1 mężczyzn (1 powyżej 65 r.ż.), • 2 dzieci. <p>Prowadzono dwie procedury NK w których osobami, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą, były dzieci. W przypadku jednej rodziny wystąpiono do Sądu Rodzinnego w Suwałkach z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny.</p>
6.	<p>Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w zakresie promocji zdrowego stylu życia poprzez sport, rekreację i kulturę.</p>	<p>Urząd Gminy, GKRPA, Placówki Oświatowe,</p>	<p>Zadanie to realizowane jest głównie poprzez działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Raczkach oraz Szkoły Podstawowej w Raczkach.</p> <p>Do podstawowych zadań Gminnego Ośrodka Kultury należy:</p>

	Biblioteka Publiczna, GOK	<p>1. Organizowanie różnorodnych form edukacji artystycznej, kulturalnej, społecznej i naukowej kierowanej do odbiorców wszystkich grup wiekowych.</p> <p>2. Popularyzowanie i promowanie twórczości artystycznej z różnych dziedzin sztuki.</p> <p>3. Gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury.</p> <p>4. Kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz podejmowanie działań integracyjnych w sferze kultury.</p> <p>5. Rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych, przygotowywanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych.</p> <p>W roku sprawozdawczym GOK zorganizował następujące zajęcia:</p> <p><u>Działalność w zakresie edukacji i animacji kulturalnej:</u></p> <p>W 2021 r. w ramach działalności edukacyjnej i animacyjnej realizowane były następujące zajęcia stałe dla odbiorców w różnym wieku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Acro-Dance- gimnastyka akrobatyczna - Fitnes- zajęcia ogólnorozwojowe - pogotowie ratunkowe z języka polskiego - zajęcia świetlicowe - zajęcia muzyczne- nauka gry na perkusji - zajęcia muzyczne- nauka gry na gitarze/ 3 grupy/ - zajęcia muzyczne – nauka gry na pianinie, keyboardzie - zajęcia plastyczne/2 grupy/ - zajęcia rękodzieła artystycznego - nauka języka angielskiego / 4 grupy/ <p>W godzinach pracy GOKu funkcjonuje także Galeria „Nad Rospudą”, gdzie organizujemy wystawy czasowe. Ponadto funkcjonuje tzw. „Wolna pracownia”, w której możliwa jest realizacja indywidualnych pomysłów. Dostępny jest także kąciak gier planszowych, puzzli, telewizor. Realizacją zadań z zakresu rekreacji odbywała się poprzez organizowanie atrakcyjnego i bezpiecznego wypoczynku dla dzieci i młodzieży w czasie ferii zimowych i wakacji.</p> <p>- Zespół wokalny – instrumentalny Raczkowiacy, który istnieje od 17 lat. Zespół skupia entuzjastów śpiewu i gry na instrumentach muzycznych. W repertuarze zespołu znajdują się pieśni zarówno regionalne, jak i zaczerpnięte z różnych środowisk oraz kultur. Swój dorobek artystyczny zespół prezentuje na imprezach lokalnych i ponadlokalnych reprezentując naszą gminę w powiecie i poza jego granicami. Raczkowiacy co roku zapraszają na wspólną majówkę.</p> <p>- Zespół śpiewaczy tradycyjnej muzyki ludowej „Zorniczeńka” z Wysokiego - powstał w 1990 r. Repertuar zespołu sięga głęboko do korzeni rodzimej tradycji i wykonuje pieśni obrzędowe i zwyczajowe z naszego terenu oraz kolędy, pastorałki, wielkopostne, przygodne i patriotyczne.</p> <p>- Koło Młodych Przyjaciół Ziemi Raczkowskiej - powstało w 2004 r. z inicjatywy Anny Doroty Halickiej. Głównym celem jego działania jest przygotowywanie obrzędowych i innych widowisk scenicznych, i plenerowych oraz oprawa artystyczna okolicznościowych uroczystości i wydarzeń gminnych.</p> <p>Z pomieszczeń GOKu korzysta także Orkiestra Dęta OSP w Raczkach –prowadzona przez Łukasza Masłowskiego, który także prowadzi naukę gry na instrumentach dętych .</p>
7.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i	Urząd Gminy, GOPS, GKRPA, W ramach tego zadania GKRPA współfinansowano Szkolne Programy Profilaktyki, oraz inne formy organizacji zajęć pozalekcyjnych, głównie poprzez finansowanie zakupu i usług

	młodzieży.	Policja, Placówki Oświatowe, GOK	w ramach tej działalności (m.in. sprzęt sportowy, ferie, inne art. do zajęć pozalekcyjnych, spektakle). Koszt tego zadania wyniósł: 42174,73 zł. Zakupiono materiały profilaktyczne na kwotę – 5916,30 zł
8.	Podjęcie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	GOPS, Placówki Oświatowe, Policja, Kuratorzy	Pracownicy socjalni wydali 6 opinii dot. funkcjonowania rodzica biologicznego oraz przeprowadzili 3 wywiady środowiskowe w celu ustalenia odpłatności rodzica biologicznego za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej. W przypadku dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej pracownik socjalny współpracuje z koordynatorem pieczy zastępczej, jak również z innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.
9.	Monitorowanie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	GOPS, Policja	<p>W przypadku rodzin zagrożonych kryzysami i wykluczeniem społecznym podejmowanych jest kilka działań:</p> <p>a) procedura postępowania w przypadku konieczności zastosowania art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przez pracowników socjalnych GOPS w Raczkach. W 2021 roku nie było konieczności stosowania tej procedury, w wyniku przemocy nie odebrano rodzinom żadnego dziecka.</p> <p>b) działania wynikające z prac Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2021 roku Zespół podejmował działania w stosunku do 20 rodzin. Powołano 19 grup roboczych, które spotkały się w sumie 57 razy. W stosunku do jednej rodziny wystąpiono do Sądu Rodzinnego z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny.</p> <p>c) Wobec rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej GOPS w Raczkach podejmuje działania, których celem jest zapewnienie wsparcia i pomocy w szczególności przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizę sytuacji rodzinnej i środowiska rodzinnego oraz przyczyn powstawania kryzysu w rodzinie; - rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny; - wzmocnienie funkcji rodziny; - podnoszenie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny; - przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny; - pomoc w integracji rodziny. <p>Zgodnie z Programem prowadzono działania względem rodzin tzw. dysfunkcyjnych, jak również w ramach działań profilaktycznych względem rodzin zagrożonych patologią. Adresatami programu są w szczególności rodziny z dzieckiem bądź dziećmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ przeżywające trudności; ✓ zagrożone sytuacją kryzysową; ✓ umieszczonymi w pieczy zastępczej; ✓ wymagające wspomaganie wychowawczej funkcji, po powrocie dziecka bądź dzieci do rodziny naturalnej.
10.	Wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wspierania rodziny i dziecka	GOPS, Placówki Oświatowe, GOK	Działania z zakresu wspierania rodziny, podobnie jak w poprzednich latach, promowali przede wszystkim pracownicy socjalni w trakcie pracy z rodzinami oraz podczas służbowych kontaktów z przedstawicielami instytucji pracujących na rzecz dzieci i rodzin i współpracujących z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Raczkach w ww. zakresie. Realizowane działania polegały przede wszystkim na udzielaniu informacji o idei asysty rodzinnej i rodzin wspierających oraz dystrybucji ulotek dotyczących ww. tematyki. Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie wspierania rodziny niezmiennie propagowane były również za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej.
11	Zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	GOPS	W 2021r. nie było zatrudnionego asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach. W roku 2021r. zostało wypłacone trzynaste wynagrodzenie dla pracownika zatrudnionego w 2020r.

			Z obserwacji pracowników socjalnych bezpośrednio pracujących z rodzinami wynika, iż na terenie gminy istnieje też konieczność rozszerzenia zakresu wsparcia skierowanego do rodzin dotkniętych przemocą domową czy problemami opiekuńczo – wychowawczymi, m.in. o specjalistyczne poradnictwo, tworzenie grup samopomocowych, organizowanie szkoleń oraz warsztatów, związanych z funkcjonowaniem rodziny oraz prowadzeniem gospodarstwa domowego. W związku z powyższym należy także rozważyć zatrudnienie asystenta rodziny, a co za tym idzie zapewnienie środków finansowych na działalność <u>asystenta rodziny</u> jako skutecznej formy wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
CEL SZCZEGÓŁOWY 3 Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Realizacja zadań
1.	Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	GOPS, Placówki Oświatowe	W skład ZI Gminy Raczki wchodzi m.in. pedagog i psycholog szkolny. W 2021r. pedagog szkolny był członkiem 4 grup roboczych. Szkoły opracowują i prowadzą programy profilaktyczne dla dzieci. Szkoła Podstawowa w Raczkach realizuje projekt pt. "Akademia Otwartego Umysłu" od 01.01.2021. Projekt miał na celu m.in.: realizację warsztatów o tematyce bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni podnoszących świadomość uczniów na temat zagrożeń w Internecie. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zostały objęte wsparciem w postaci udziału w zajęciach wyrównawczych oraz specjalistycznych takich jak zajęcia logopedyczne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne oraz zajęcia terapeutyczne;
2.	Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień	Urząd Gminy, GOPS	W roku 2021 pomocą w formie stypendiów szkolnych objęto uczniów z terenu Gminy Raczki. Ze stypendiów socjalnych skorzystało 35 uczniów, 2 osoby otrzymały zasiłki szkolne, 49 uczniom przyznano pomoc w formie stypendium Wójta Gminy Raczki dla uzdolnionych dzieci i młodzieży. Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia, w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko. W 2021 roku wypłacono 12.605 świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 6.269.997,00 zł, świadczenie wychowawcze pobierało 654 rodzin.
3.	Rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych	GKRPA	Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii przyjęty został Uchwałą Nr XVII/138/20 Rady Gminy Raczki z dnia 27 listopada 2020r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021 – 2023. Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Raczki Nr XVII/137/20 z dnia 27 listopada 2020 r. uchwalono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021. Programem jest częścią strategii integracji i polityki społecznej oraz podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych naprawczych zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych. Program na 2021 rok jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych.
4.	Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych	GOK	W 2021 r. w ramach działalności edukacyjnej i animacyjnej realizowane były następujące zajęcia stałe dla odbiorców w

			<p>różnym wieku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Acro-Dance- gimnastyka akrobatyczna - Fitnes- zajęcia ogólnorozwojowe - pogotowie ratunkowe z języka polskiego - zajęcia świetlicowe - zajęcia muzyczne- nauka gry na perkusji - zajęcia muzyczne- nauka gry na gitarze/ 3 grupy/ - zajęcia muzyczne – nauka gry na pianinie, keyboardzie - zajęcia plastyczne/2 grupy/ - zajęcia rękodzieła artystycznego - nauka języka angielskiego / 4 grupy/ <p>W godzinach pracy GOKu funkcjonuje także Galeria „Nad Rospudą”, gdzie organizujemy wystawy czasowe. Ponadto funkcjonuje tzw. „Wolna pracownia”, w której możliwa jest realizacja indywidualnych pomysłów. Dostępny jest także kąciak gier planszowych, puzzli, telewizor. Realizacja zadań z zakresu rekreacji odbywała się poprzez organizowanie atrakcyjnego i bezpiecznego wypoczynku dla dzieci i młodzieży w czasie ferii zimowych i wakacji.</p>
5.	Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	GOPS	Mieszkańcy gminy Raczkki, w ramach bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego organizowanego przez PCPR w Suwałkach, mogą korzystać z konsultacji indywidualnych. W 2021r. konsultacje odbywały się głównie telefonicznie.
CEL SZCZEGÓŁOWY 4 Wsparcie rodzin znajdujących się sytuacji kryzysowej			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Realizacja zadań
1.	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze pomocy asystenta rodziny	GOPS	W 2021r. nie było zatrudnionego asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach. Pracownicy socjalni GOPS w Raczkach prowadzą pracę socjalną z rodzinami przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze.
2.	Świadczenie pracy socjalnej na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze	GOPS	Pierwszym krokiem w kierunku skutecznego udzielenia przez Gminę Raczkki wsparcia rodzinom w kryzysie oraz przeżywającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej jest diagnoza występujących w nich problemów. Trafnie postawiona diagnoza jest niezbędna do podjęcia decyzji objęcia rodziny właściwą formą pomocy, mającą na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny. Informacje o rodzinach przeżywających kryzys, czy też mających trudności w prawidłowym sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pozyskują przede wszystkim pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach. Głównym źródłem informacji są przeprowadzane przez nich rodzinne wywiady środowiskowe, kontakty z rodzinami, w których prowadzona jest wyłącznie praca socjalna oraz kontakty z pracownikami innych instytucji, w tym jednostek oświatowych, ochrony zdrowia, sądu i policji. Działania pracowników socjalnych mimo pandemii były prowadzone stale, z uwzględnieniem zasad przeciwdziałania rozprzestrzeniania się koronawirusa.
3.	Analiza sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	GOPS, PCPR	Pracownicy socjalni GOPS w Raczkach rozeznawali środowisko lokalne i rodzinne w celu zdiagnozowania potrzeb społecznych rodzin. Na bieżąco prowadzona była praca socjalna, której celem była pomoc osobom i rodzinom w ich funkcjonowaniu w środowisku społecznym.
4.	Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze	GOPS	Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na bieżąco prowadzą rozeznanie w rodzinach znajdujących się pod ich opieką poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • systematyczną analizę dokonywaną przez 3 pracowników socjalnych dot. sytuacji rodzin, środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinach;

		<ul style="list-style-type: none"> • systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną; • stałą współpracę pracowników socjalnych w szczególności ze szkołami, policją, sądem, z przedstawicielami innych instytucji, organizacjami pozarządowymi w celu wymiany informacji, wypracowania wspólnych działań profilaktycznych i kompensacyjnych na rzecz rodzin dotkniętych problemem opiekuńczo-wychowawczym. <p>Ważnym jest zatrudnienie asystenta rodziny, ponieważ pracownik socjalny nie ma możliwości prowadzenia działań przypisanych asystentowi rodziny, gdyż te działania skierowane na konkretną rodzinę i są działaniami ciągłymi prowadzonymi o różnych porach dnia. Tylko połączenie pracy pracownika socjalnego, asystenta rodziny, ewentualnie kuratora sądowego daje pełen obraz sytuacji rodziny i daje możliwość trafnego zdefiniowania form wsparcia, działań krótkofalowych i długofalowych na rzecz rodziny. Taka praca stwarza możliwość uzyskania mniejszych, bądź większych efektów z rodziną.</p> <p>Rodziny, których dzieci postanowieniem Sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych objęte są działaniami pracownika socjalnego, mającymi na celu takie wsparcie rodziny oraz wzmocnienie jej kompetencji opiekuńczo-wychowawczych w celu umożliwienia powrotu dzieci do środowiska.</p> <p>W przypadku, gdy w rodzinie dochodziło do przemocy Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy powoływał grupy robocze mające na celu opracowanie indywidualnego plany pomocy rodzinie oraz monitorowanie realizacji planu i podjętych działań.</p> <p>Monitorowanie sytuacji rodzin po zakończeniu pracy z nimi prowadzą pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej.</p>
--	--	--

2. Źródła finansowania programu

Gminny Programu Wspierania Rodziny w 2021 roku finansowano w ramach:

- środków budżetu Gminy Raczeki - środków własnych budżetu samorządu terytorialnego,
- dotacji celowych z budżetu państwa,
- środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł (m.in. programy rządowe).

3. Harmonogram realizacji programu

Realizacja programu odbywała się na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. Zadania były realizowane w sposób ciągły i systematyczny w ramach czasowych objętych programem. Program Wspierania Rodziny w Gminie Raczeki na lata 2019-2021 będzie stanowił kontynuację tworzenia systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, poprzez zintegrowane i spójne działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Raczeki.

4. Zakładane efekty realizacji programu

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
3. Poprawa sytuacji dziecka w rodzinie.
4. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
5. Wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielania asystenta rodziny.

W wyniku realizacji ww. Programu:

1. Nastąpiła poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
3. Wzmocniono więzi rodzinne.
4. Rodziny nabyły umiejętności i zdobyły wiedzę na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrzrodzinnych oraz w odniesieniu do dzieci-nabyły one umiejętności właściwego rozwiązywania konfliktów w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej.
5. Skuteczniej i efektywniej korzystano z istniejących zasobów.

3. Monitoring i ewaluacja programu

Ewaluacja będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych pozyskanych przez podmioty uczestniczące w realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Raczki.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów:

1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej (w tym: liczba rodzin, którym przyznano pomoc finansową na zakup artykułów szkolnych, podręczników, itp.).
2. Liczba dzieci korzystających z rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.
3. Liczba udzielonych stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym.
4. Liczba dzieci biorących udział w koloniach.
5. Liczba osób niepełnosprawnych, którym dofinansowano sprzęt ortopedyczny, środki pomocnicze, itp.
6. Liczba rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi objętymi pracą socjalną.
7. Liczba rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa.

8. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.
9. Liczba dzieci, za które opłacany jest pobyt w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej.
10. Liczba osób, które uczestniczyły w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie.
11. Liczba i forma podejmowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych i prozdrowotnych z zakresu uzależnień, przeciwdziałania przemocy, zdrowego stylu życia, itp.
12. Liczba i forma organizowanych zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.

Monitoringiem programu zajmował się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach na podstawie pozyskiwanych informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy oraz informacji uzyskiwanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań. Celem bieżącego monitoringu była obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiły się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco były one weryfikowane i dostosowane do potrzeb grupy docelowej.

V. Potrzeby związane z realizacją zadań w 2022 roku

Budowanie i realizowanie gminnego systemu wspierania rodzin wieloproblemowych jest zbiorem mechanizmów i oddziaływań na rzecz tych rodzin, wyznacza kierunki podejmowania inicjatyw i działań na rzecz wspierania rodzin.

W 2022 roku za kluczowe przyjęto:

- realizowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024;
- realizację i intensyfikację działań profilaktycznych oraz metod pracy z rodziną, mających na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku;
- doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, mających kontakt z dzieckiem i jego rodziną;
- realizowanie i doskonalenie kompleksowego i spójnego systemu wspierania rodziny oraz opieki nad dzieckiem i rodziną poprzez działania Zespołu Interdyscyplinarnego;
- kontynuowanie realizacji zadań, wynikających z programów z zakresu wspierania rodziny;
- zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, bądź placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Potrzeby związane z realizacją zadań:

1. Doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, mających kontakt z rodziną.
2. Kontynuowanie realizacji zadań, wynikających z programów z zakresu wspierania rodziny.
3. Współpraca z PUP w zakresie pozyskiwania aktualnych informacji dot. miejsc pracy.
4. Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego w szczególności: prawnego, psychologicznego i rodzinnego powinno być świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód na terenie gminy Raczki.